

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse
Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3129

fmvlpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

Redningsselskapet v/Arvid Mellingen
Stukestølen 10
6863 LEIKANGER

Sakshandsamar Anbjørg Nornes

Vår ref. 2021/12487-0 432.2

Dykkar ref.

Dato 30.09.2021

Dispensasjon - Nærøyfjorden landskapsvernområde - motorferdsel - redningsskøyte - høg fart Dyrdal - Stølsnes

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Trygve Skjerdal
Nærøyfjorden verneområdestyre

Anbjørg Nornes
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SNO Aurland

REDNINGSSSELKAPET

Aurland kommune

Statsforvaltaren i Vestland

Postboks 103

Vangen 1

Njøsavegen 2

1325

5745

6863

LYSAKER

AURLAND

LEIKANGER

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	62/21	27.09.2021

Nærøyfjorden landskapsvernområde - motorferdsel - redningsskøyte - høy fart Dyrdal - Stølsnes

Innstilling frå forvaltar

Nærøyfjorden verneområdestyre gjev Redningsselskapet dispensasjon til treningskøyting med fart over 8 knop i fartsredusjonsona i Nærøyfjorden mellom Skalmenes og Bleiklindi i peridoen frå 01.10.2021 til og med 31.12.2022. Dispensasjonen er gjeve med heimel i verneforskrift for Nærøyfjorden landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ. Løyvet gjeld med fylgjande vilkår:

- Dispensasjonen gjeld for redningsskøyta stasjonert i Leikanger. Omfanget av køytinga med fart over 8 knop skal avgrensast til inntil 20 turar tur/retur i løyveperidoen.
- Treningskøytinga skal avgrensast til det som er strengt naudsynt for at mannskapet skal verta kjend med farvatnet i denne delen av Nærøyfjorden.
- Under køyting skal det takast generelle omsyn til andre interesser og naturverdiar i området. Køytinga skal gjennomførast slik at det gjev minst mogleg bølger som kan føra til skade på kulturminne og strandsona i verneområdet.
- Innan 30.01.2022 skal Redningsselskapet senda rapport om treningskøytinga til Nærøyfjorden verneområdestyre. Redningsselskapet skal observera bølgeverknadane på strandsona under trening, og notera observasjonar av dyr eller fuglar under treningsturane. Rapporten skal innhalda resultat frå observasjonane og erfaringar frå treningskøytinga.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 27.09.2021

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Nærøyfjorden verneområdestyre gjev Redningsselskapet dispensasjon til treningskøyting med fart over 8 knop i fartsredusjonsona i Nærøyfjorden mellom Skalmenes og Bleiklindi i peridoen frå 01.10.2021 til og med 31.12.2022. Dispensasjonen er gjeve med heimel i

verneforskrift for Nærøyfjorden landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

Løyvet gjeld med fylgjande vilkår:

- Dispensasjonen gjeld for redningsskøyta stasjonert i Leikanger. Omfanget av køyringa med fart over 8 knop skal avgrensast til inntil 20 turar tur/retur i løyveperidoen.
- Treningskøytinga skal avgrensast til det som er strengt naudsynt for at mannskapet skal verta kjend med farvatnet i denne delen av Nærøyfjorden.
- Under køyring skal det takast generelle omsyn til andre interesser og naturverdiar i området. Køytinga skal gjennomførast slik at det gjev minst mogleg bølger som kan føra til skade på kulturminne og strandsona i verneområdet.
- Innan 30.01.2022 skal Redningsselskapet senda rapport om treningskøytinga til Nærøyfjorden verneområdestyre. Redningsselskapet skal observera bølgeverknadane på strandsona under trening, og notera observasjonar av dyr eller fuglar under treningsturane. Rapporten skal innhalda resultat frå observasjonane og erfaringar frå treningskøytinga.

Saksopplysningar

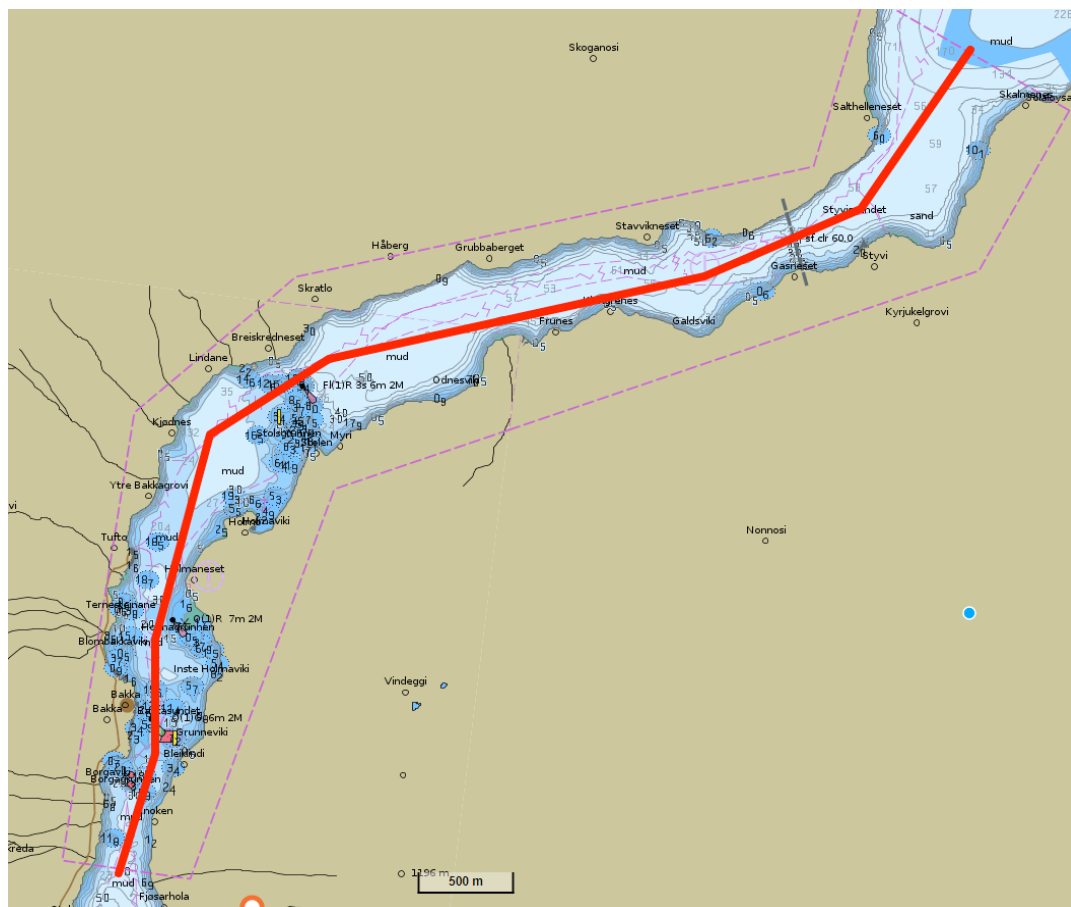
Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad om motorferdsel i verneområde – Redningsselskapet, 02.09.2021
- Kart med fartsreduksjonssone

Søknaden vert vurdert etter:

- Forskrift for Nærøyfjorden landskapsvernområde av 08.11.2002
- Naturmangfaldlova av 19. juni 2009
- Forvaltningsplan for Vestnorsk fjordlandskap, delområde Nærøyfjorden, rapport nr. 1 - 2008

Redningsskøyta har søkt Nærøyfjorden landskapsvernområde om dispensasjon til å køyre med høgare fart enn tillat i Nærøyfjorden, mellom Dyrdal og Stølsnes.

Figur 1 Ruta for øvingskøyring er teikna med raud strek, kopi frå søknad

Redningsselskapet har redningsskøyte stasjonert i Leikanger med ansvarsområde frå fjordane i Indre Sogn til området Lavik/Oppedal. Trening av mannskapet skjer i ansvarsområdet, og dei treng øve på hurtigbåtnavigering i området som er belagt med fartsrestriksjon 8 knop. Ved ei hending inst i Nærøyfjorden, vil dei ha trøng for å kome fort fram. Området er trøngt med ein del farar/hindringar og dei må difor trene i realistisk fart. Redningsskøyta er 42 fot og har marsjfart på 35 knop.

I søknaden skriv dei at dei treng å få øva i full marsjfart gjennom området for å vera førebudd på utrykking og assistanse til båtar og personar som treng hjelp. Denne deler av fjorden er smal, og det er rekna som eit område med ureint farvatn med ei rekke grunner med stakar. Mannskapet bør difor trenast på navigasjon og manøvrering for å kunne gjere dette sikkert under ei eventuell utrykking. Dei søkjer om inntil 20 turarar i ein 5 års periode. Det er som regel 4 personar om bord i båten, og det er difor trøng for fleire turar årleg for å få trenast fleire ulike mannskap gjennom året. Det vert opplyst at det er aktuelt med øving i alle årstider, og særleg på haust og vintertid i mørke. Etter framlegg frå forvaltar, er søknadsperioden endra frå 5 til 1 år. Etter eit års erfaring vil dei få erfaring med korleis øvinga bør gjennomførast, og kor mange turar det er bruk for årleg.

Lovgrunnlaget

Føremålet i Nærøyfjorden landskapsvernområde er definert i verneforskrifta § 2: *«Føremålet med Nærøyfjorden landskapsvernområde er å ta vare på eit vakkert og eigenarta natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell i eit storfelt isbreutforma landskap med eit mangfald av plante- og dyreliv og der eit kulturlandskap med slåtteteigar, beitelandskap, stølsområde, gardsbruk og kulturminne, skapt gjennom aktiv landbruks-drift, utgjer ein vesentleg del av landskapets karakter»*. Motorferdsel på land og vatn/vassdrag er forbode, men reglane er ikkje til hinder for motorferdsel på fjorden. *«Maksimum fart forbi Skalmenes-Bleiklindi er 8 knop. Fartsreduksjonen gjeld ikkje båtar under 30 fot»* jf. verneforskrifta § 3 punkt 2.2 b). Søknadar om dispensasjon frå fartsreduksjonen må behandlast etter den generelle dispensasjonsregelen i naturmangfaldslova § 48: *«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig»*. I denne saka vurderer verneområdestyret søknaden etter fyrste alternativ, *«...ikke er i strid med vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig...»*.

Etter naturmangfaldlova (nml.) § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Heile Nærøyfjorden er ein del av Nærøyfjorden landskapsvernområde. Fjorden er smal, og det er fleire stader med grunner som er markert med pålar. Det er fri ferdsel på fjorden, men på strekinga mellom Bleiklindi og Skalmenes er det fartsreduksjon på inntil 8 knop for båtar over 30 fot. Fartsreduksjonen er sett for å førebyggja erosjon langs strandlinja som har mange kulturminne og landbruksareal. Den oppmura postvegen mellom Styvi og Bleiklindi er eit av kulturminna som er utsett for bølgeerosjon. Verneområdestyret må vurdere om køyringa er i strid med verneføremålet eller kan gje skade på verneverdiane. Det må i tillegg vurderast om tiltaket er naudsynt, og om det kan gjennomførast utanfor verneområdet. Redningsselskapet har trong for å gjera seg kjent i fjordområdet der det er smalt og ureint farvatn, og der det er sannsynleg at det kan vera trong for redning og assistanse. Dette er både for å gjennomføra oppdrag på ein effektiv måte, og for å sikre eige hjelpemannskap.

Kunnskapen om området er henta frå forvaltningsplan, skjøtselsplan for Styvi, rapport om bølgeerosjon i Nærøyfjorden, og erfaringar med båtferdsel på fjorden. Artar som er registrert i området og som kan verta påverka av båtferdsel, er mellom anna fiskemåke (Naturbase 16.09.21), teist, kobbe og nise. Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 om natur- og kulturverdiane i området er vurdert som godt for å vurdere saka, og føre-var-prinsippet nml. § 9 er difor ikkje vektlagt i saka.

Verneområdestyret skal vurdere den samla belastninga eit tiltak kan få på økosystemet jf. nml. § 10. Det er stor turisttrafikk i Nærøyfjorden, med unntak av dei to siste åra. Båttrafikken i turistnæringa var ein av hovudgrunnane til at regelen om fartsreduksjon vart tatt med i verneforskrifta for Nærøyfjorden, og regelen gjeld båtar over 30 fot. Det er ein klar samanheng mellom fart, båttype og bølger. Bølgene kan og gje skade på fartøy som ligg ved

kai, og naust langs farleia. I forskrift om fartsbegrensingar i sjø, elv og innsjø (§ 2) er det ein generell regel om å at fartøy skal avpasse farten slik at ikkje bølgeslag skadar farvatnet si strandlinje, kaier eller omgjevnadane elles.

Fartsreduksjonen har vore viktig for å redusera skadane bølgene har gitt på kulturminne langs strandlinja. Redningsskøyta sin aktivitet er viktig for å beredskapen på sjøen, og for assistanse ved eventuelle ulykker på fjorden. Det er likevel viktig å avgrensa aktiviteten til eit minimum for å unngå skade på strandlinja og kulturminne. Redningsselskapet opplyser at dei ikkje har erfaringar med treningskøyting i dette området, og vil få god erfaring med trongen for treningsturar etter fyrste året. Etter framlegg frå forvaltar, er redningsselskapet eining i at dei fyrst kan få dispensasjon til eit år med treningsturar for å vurdere kor mange turar dei treng, og til kva tider det er trong for treningsturar i Nærøyfjorden. Forvaltar vurderer at eit år med inntil 20 treningsturar i eit prøveår ikkje vil gje auka belastning på økosystemet. Forvaltar meiner denne aktiviteten ikkje vil gje presedens for anna ferdsel på fjorden.

Treningsturane vil lite truleg føra til miljøforringing, og nml. § 11 er difor ikkje vurdert i denne saka.

For å verta kjend med farvatnet i Nærøyfjorden, og trene på høg fart i dette ureine farvatnet, er det naudsynt med øving i verneområdet. Redningsselskapet vil dette fyrste året med øving vurdere kor mange turar det er trong for. På turane vil dei observera korleis bølger frå redningsskøyta påverkar strandsona, og planlegge køyting slik at det vert minst mogleg skade. Erfaringar får eit år med øvingskøyting vil gje godt grunnlag for å vurdere ny søknad frå Redningsselskapet om fleirårig dispensasjon frå fartsreduksjon for gjennomføring av treningsturane. Forvaltar vurderer dette som ein miljøforsvarleg metode (jf. nml. § 12), og rår til å gje dispensasjon for eit år i fyrste omgang.

Konklusjon

Med dei vilkåra som er sett for løyvet, og vurderingane etter nml. §§ 8 – 12, meiner forvaltar treningsturane ikkje er i strid med verneformålet, og ikkje påverkar verneverdiane i særleg grad. På denne bakgrunn tilrår forvaltar at det vert gjeve løyve til treningsturane med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.